

Bijlage 6: Richtlijnen veilig werken hogedrukreiniging

e. CHECKLIST VERANTWOORDELIJKHEDEN

Opdrachtgever en werkgever kunnen deze checklist gebruiken om voorafgaand aan de werkzaamheden duidelijke afspraken te maken over veiligheid. Werknemers kunnen deze checklist tijdens de werkzaamheden raadplegen bij vragen of twijfel.

Het sluiten van de overeenkomst: opdrachtgever en werknemer

De opdrachtgever is eindverantwoordelijk voor de veiligheid op de locatie.

De werkgever heeft de primaire verantwoordelijkheid voor zijn eigen personeel en de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd.

- De opdrachtgever kan de werkgever vragen of de werknemers van het schoonmaakbedrijf een vakopleiding hoge druk reiniging food-, gevel- of brand- en calamiteitenreiniging gevolgd hebben bijvoorbeeld bij SVS.
- Opdrachtgever en werkgever doen er verstandig aan om voorafgaande aan het werk goede afspraken over de veiligheid te maken en deze vast te leggen in een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan)
- De opdrachtgever draagt in samenspraak met de werkgever zorg voor een zodanige organisatie en beschikbaarheid van voorzieningen dat ook derden (bijvoorbeeld bezoekers of buurtbewoners) niet in gevaar komen door de uitvoering van het werk.
- Als op hoogte gewerkt moet worden, draagt de werkgever zorg voor een doelmatige voorziening waarmee op hoogte gewerkt kan worden. Vooraf wordt afgestemd welke voorzieningen door de werkgever op de locatie ingezet worden. Indien nodig worden in samenspraak met de opdrachtgever afspraken gemaakt over gebruik van gebouw- en installatiegebonden voorzieningen. Ook wordt gezamenlijk vastgesteld wanneer en waar eventueel een bepaalde zone afgezet moet worden.
- De opdrachtgever en de werkgever leggen duidelijk vast op welk manier welke werkzaamheden uitgevoerd worden en hoe het eindresultaat opgeleverd wordt.
- De opdrachtgever maakt in samenspraak met de werkgever duidelijke afspraken over de mogelijkheden tot gebruik van voorzieningen (parkeren, lockers, omkleedruimtes, toiletten, opbergen PBM's).
- De opdrachtgever maakt in samenspraak met de werkgever duidelijke afspraken over het feit dat elkaar materialen, machines of hulpmiddelen nooit gebruikt worden zonder toestemming vooraf.
- De opdrachtgever maakt in samenspraak met de werkgever duidelijke afspraken over gebruik van EHBO-voorzieningen en het inschakelen van een bedrijfshulpverleners (via uw bedrijf of voor eigen verantwoordelijkheid van het schoonmaakbedrijf).

Vorbereiding van het werk: opdrachtgever, werkgever en werknemer

De opdrachtgever en de werkgever zijn samen verantwoordelijk voor het creëren van een veilige situatie op de locatie waar gewerkt wordt.

- Werkgevers en werknemer kunnen in de oplossingsdatabase oplossingen vinden voor veilig werk.
- De opdrachtgever zorgt er voor dat er een ontruimingsplan is (inclusief instructie voor aanwezigen) en dat er voldoende vluchtwegen inclusief bewegwijzering aanwezig zijn. In gebouwen: zorg dat er noodverlichting aanwezig is en dat de ruimtes waarin gewerkt wordt voldoende geventileerd zijn.
- De werkgever zorgt voor een veilige werksituatie: werknemers hebben instructie ontvangen over werkmethoden en apparatuur en (gebruik van) persoonlijke beschermende middelen. Tevens verschaft de werkgever zijn werknemers alle benodigde Persoonlijke Beschermings Middelen (PBM's) en ziet toe op het gebruik ervan.
- De werkgever zorgt dat alleen apparatuur ingepland wordt die voorzien is van een CE-markering.
- De werkgever informeert werknemers over de VGW-risico's in hun werk en geeft daarbij aan hoe risico's kunnen worden vermeden. Werknemers moeten goed opgeleid zijn voor hun taak.
- De werkgever houdt er bij het aanschaffen van Persoonlijke Beschermings Middelen (PBM's) rekening mee dat de werknemers de beschermingsmiddelen alleen zullen gebruiken als de middelen het werk niet belemmeren. Iedereen kent wel het voorbeeld van gehoorbescherming die niet gebruikt wordt omdat deze niet prettig zit. Het is daarom verstandig de werknemers te betrekken bij de aanschaf. Een ter beschikking gesteld PBM staat in beginsel ter beschikking aan één werknemer.
- De werkgever zorgt er voor dat de werknemers zich bewust zijn van de mogelijke gevaren van het werk en maakt hen daarbij hun eigen verantwoordelijkheden duidelijk
- De werkgever zorgt op locatie voor de aanwezigheid van bij voorkeur minimaal twee personen die toezicht op elkaar dienen te houden.
- De werkgever zorgt voor aanwezigheid van de EHBO-kaart (*zie: pagina 4 en 5 van deze checklist*) en een oogdouche in de directe nabijheid van de werklocatie.
- De werkgever zorgt er voor dat werknemers te allen tijde contact kunnen opnemen dan wel alarm kunnen slaan in geval van calamiteiten, bijvoorbeeld door het verstrekken van een mobiele telefoon.

Uitvoering van het werk: opdrachtgever, werkgever en werknemer

- De werknemer moet zich houden aan de veiligheidsvoorschriften, de instructies van de werkgever en de met de opdrachtgever overeengekomen werkwijze. Gevaren voor de veiligheid moeten direct worden doorgegeven aan de direct leidinggevende.
- De werknemer gebruikt beveiligingen op de juiste manier. Aangebrachte beveiligingen mogen niet veranderd, weggehaald of omzeild worden.
- Als de werknemer bij voor een publiek toegankelijk domein of doorgaande weg aan het werk is, zet dan het werkgebied duidelijk af.
- De werknemer is verplicht om alle hulpapparatuur, gereedschappen, transportmiddelen en gevaarlijke stoffen op de juiste en voorgeschreven te gebruiken. Ter beschikking gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals kleding en een veiligheidsgordel) moeten goed gebruikt en onderhouden worden.
- De werknemer heeft het recht om het werk te onderbreken, wanneer deze vindt dat een werksituatie direct gevaar oplevert voor zichzelf of andere personen. Werknemer moet dit dan direct melden aan de direct leidinggevende. Wanneer de werknemer in het overleg met de werkgever niet tot een oplossing komt, moet de werkgever de Arbeidsinspectie inschakelen. De Arbeidsinspectie bepaalt in dat geval ter plekke hoe het werk moet worden uitgevoerd.
- De werknemer leent nooit materialen, machines of hulpmiddelen uit aan of van de opdrachtgever, zonder dat de werkgever daar toestemming voor heeft gegeven.
- De werkgever heeft het recht om te controleren of zijn werknemers zich aan de opgestelde veiligheidsregels houden.

Het **Oranje Kruis**

ONDERSCHAT HOGE DRUK VERWONDINGEN NOOIT

REDDING

Let op je eigen veiligheid. gebruik indien nodig persoonlijke beschermingsmiddelen.

- ▷ Breng het slachtoffer in veiligheid.
- ▷ Controleer bewustzijn, ademhaling en/of bloedsomloop. stel deze zonodig veilig.
- ▷ Stel het slachtoffer gerust.
- ▷ Onderschat de verwonding niet.
- ▷ Bel 1-1-2 en/of ehbo-nummer van het bedrijf.

STABILISATIE SLACHTOFFER

- ▷ Stelp een eventuele bloeding.
- ▷ Koel het aangedane lichaamsdeel.
- ▷ Dek wonden steriel af.
- ▷ Steun zo mogelijk het aangedane lichaamsdeel.
  - ledemaat: geef het rust en leg of houd het zo mogelijk omhoog.
  - oog; breng geen druk op het oog aan.
- ▷ Laat het slachtoffer rust houden.
- ▷ Laat het slachtoffer niet afkoelen.

VERVOER SLACHTOFFER

- ▷ Indien het slachtoffer bij bewustzijn is: in rugligging
Het getroffen lichaamsdeel indien mogelijk hoog houden
- ▷ Indien het slachtoffer bewusteloos is: in stabiele zijligging
het getroffen lichaamsdeel indien mogelijk hoog houden.

GEEF DEZE KAART MET HET SLACHTOFFER MEE

Het getroffen lichaamsdeel kan:

- een nauwelijks herkenbare opening in de huid hebben
- pijnlijk, dan wel gevoelloos of verlamd zijn
- kort na het ongeval (sterk) gaan zwellen
- gekleurde striemen en/of blaren krijgen.

Het verwaarlozen van een hoge druk verwonding kan leiden tot amputatie van het getroffen lichaamsdeel.

ONDERSCHAT EEN HOGE DRUK WOND NOOIT.

Het **Oranje Kruis**

Bij verwondingen die zijn ontstaan door hoge druk vloeistof spuiten wordt vreemde materie via de weg van de minste weerstand onder de huid verspreid. Dit gebeurt volgens het mechanisme van inwendige explosie. Dit kan gebeuren bij hoge druk vloeistof reinigen, werken met (grit)straalmachines of spuitbussen of bij het spuiten van verf, olie of vet. Deze wonden zijn per definitie gecontamineerd met erin gesproten materie en mogelijk ook met andere deeltjes, bijvoorbeeld deeltjes afkomstig van de reiniging. Behandeling moet in de eerste plaats bestaan uit decompressie, reiniging en drainage van de verwonde weefsels.

RAADPLEEG ALTIJD DE PRODUCTINFORMATIE (MSDS) OF DE CHEMIEKAART

ONDERSCHAT HOGE DRUK VERWONDINGEN NOOIT INFORMATIE: ACADEMISCH ZIEKENHUIS ROTTERDAM TELEFOON 010 - 463 3342

PROBLEEM BEPALENDE FACTOREN

- ▷ De ingespoten materie kan onder andere oedeem in het getroffen weefsel veroorzaken. Denk aan het loge syndroom.
- ▷ Een chemisch werkzame vloeistof kan invloed hebben op het getroffen weefsel. Gevolg: lokale verstoring van de circulatie, ontstekingsreactie, weefselnecrose.
- ▷ Thermisch letsel als het geïnjecteerde materiaal warm of heet was.
- ▷ Ontstekingsreactie op lichaamsvreemd materiaal, ook na de behandeling.

MEDISCH ONDERZOEK

De verdeling van het geïnjecteerde materiaal in het getroffen lichaamsdeel vaststellen door röntgenfoto's.

Onderzoek de factoren die de keuze van de behandeling bepalen:

De toestand van de huid: door een schijnbare kleine wond kan onderhuids veel schade zijn aangericht (uiterlijke schijn kan bedriegen).

De mate van reactie van weke delen: denk er ook hier aan dat schijnbaar onbeschadigde weke delen wel degelijk kunnen zijn geraakt;

De kleur, zwelling, temperatuur en het functioneren van het beschadigde lichaamsdeel;

De mate van functioneren van het zenuwstelsel, dan wel de mate van verstoring.

BEHANDELING

Doel van de behandeling is het voorkomen van een uiteindelijke functiestoornis van het aangedane lichaamsdeel. Alle slachtoffers moeten ter observatie worden opgenomen. Bij de geringste verdenking op toenemende zwelling, gevolgd door pijn, het aangedane lichaamsdeel operatief exploreren. Zo nodig het verwonde weefsel decomprimeren, reinigen, draineren. Geef zo nodig antibiotica (denk aan tetanus).

COMPLICATIES

Allergische reacties: post-operatief omdat niet alle materiaal kon worden verwijderd.

Infecties (tetanus)

Verlies van het beschadigde lichaamsdeel door inadequate behandeling.

INFOZIJDE ARTS

INFOZIJDE ARTS